

Business Centre Club

Warszawa, 11 lutego 2020 r.

KOMENTARZ

Nowelizacja Kodeksu spółek handlowych – wprowadzenie do obowiązkowej dematerializacji akcji

Cyfrowy rejestr akcjonariuszy to coś więcej niż tylko zwykła digitalizacja księgi akcyjnej

- **Obowiązkowa dematerializacja akcji dotyczy wszystkich spółek akcyjnych i komandytowo-akcyjnych.**
- **Co istotne dotyczy to wszystkich spółek niepublicznych, jak i istotnej części spółek publicznych, tj. notowanych na GPW i NewConnect.**
- **Ogólnie, zmiana obejmuje ok. 14 tys. podmiotów, w tym blisko 450 spółek publicznych, które nie mają wszystkich istniejących akcji wprowadzonych do obrotu.**
- **Spółki będą miały większe możliwości prawidłowej identyfikacji akcjonariuszy, dzięki czemu m.in. znikną trudności w ustaleniu, kto w trakcie walnego zgromadzenia ma prawo głosu.**

1 stycznia 2021 r. zdecydowanie można określić kolejnym dużym krokiem w cyfryzacji spółek. Z tym dniem, co do zasady, wszystkie papierowe akcje zostaną zastąpione przez ich elektroniczne odpowiedniki, zapisywane w teleinformatycznym rejestrze akcjonariuszy. Zapisy, kto jest akcjonariuszem, w jakim zakresie, jakie ma uprawnienia czy uprzywilejowania, będzie prowadził nie tak jak dotychczas zarząd spółki (w odniesieniu do akcji imiennych i księgi akcyjnej), lecz profesjonalny podmiot trzeci, który na podstawie licencji Komisji Nadzoru Finansowego może prowadzić rachunki papierów wartościowych (np. wybrane domy maklerskie). W skrócie, to podmiot prowadzący rejestr na podstawie przedkładanych mu dokumentów będzie decydował o tym kto jest akcjonariuszem, a kto nie.

Umowa o prowadzenie rejestru akcjonariuszy będzie stanowić podstawę do rejestrowania akcji, praw poboru akcji oraz – o ile statut nie będzie stanowił inaczej – powierzenia podmiotowi prowadzącemu ten rejestr pośredniczenia w wykonywaniu zobowiązań pieniężnych spółki wobec akcjonariuszy z tytułu przysługujących im praw z akcji (np. wypłata dywidendy).

Rejestr akcjonariuszy będzie zawierał szereg informacji dotyczących m.in. akcjonariuszy, w tym nazwisko i imię albo firmę akcjonariusza, adres jego zamieszkania / siedziby, albo inny adres do doręczeń, a także adres poczty elektronicznej (jeżeli akcjonariusz wyraził zgodę na komunikację drogą mailową).

Z punktu widzenia przedsiębiorcy:

Niezwykle ważną zmianą dotychczasowych realiów będzie wprowadzenie jawności danych zawartych w rejestrze akcjonariuszy. Dane ujęte w rejestrze będą dostępne zarówno dla spółki, jak i każdego jej akcjonariusza – nawet posiadającego tylko 1 akcję. Dostęp do rejestru będzie możliwy za pośrednictwem podmiotu prowadzącego rejestr. Obecnie, akcjonariusze dysponującymi akcjami na okaziciela nie są ujawnieni ani w KRS, ani w żadnym innym rejestrze (w KRS są i wciąż będą ujawnieni wyłącznie tacy akcjonariusze, którzy posiadają 100% akcji w kapitale zakładowym spółki). Spółka nie ma więc kontroli nad obrotem akcjami na okaziciela, ponieważ przeniesienie praw z dokumentu na okaziciela wymaga jedynie wydania tego dokumentu – w konsekwencji spółka bardzo często ma mocno ograniczoną wiedzę na temat aktualnego stanu swojego akcjonariatu. Fakt dysponowania akcjami na okaziciela wykazuje się w momencie realizacji praw z akcji, np. w związku z udziałem w walnym zgromadzeniu, czy wypłatą dywidendy.

Rejestr akcjonariuszy będzie wykraczał poza czystą digitalizację księgi akcyjnej. Przede wszystkim, w przeciwieństwie do księgi akcyjnej, rejestr będzie obejmował zarówno akcjonariuszy z akcji imiennych, jak i z akcji na okaziciela. Z uwagi na to, że rejestr akcjonariuszy będzie indywidualizował akcjonariusza z imienia i nazwiska, konsekwencją wprowadzenia nowych rozwiązań będzie także zniesienie zasadniczych różnic prawnych pomiędzy akcjami na okaziciela oraz imiennymi. Doprowadzi to do tego, że akcje na okaziciela uzyskają charakterystyczne atrybuty (legitymacyjne) akcji imiennych, a tym samym upadnie dotychczasowa gwarancja zachowania anonimowości przez akcjonariusza posiadającego akcje na okaziciela.

Wprowadzona nowelizacja Kodeksu spółek handlowych ma bez wątpienia charakter innowacyjny, podobnie jak niedawna zmiana przepisów Ustawy o obligacjach, która również wyłączyła możliwość emisji obligacji w formie papierowej. Nowelizacja wymusi zmianę sposobu funkcjonowania niepublicznych spółek akcyjnych i komandytowo-akcyjnych. Nałoży na nie nowe obowiązki, a także konieczność ponoszenia dodatkowych kosztów prowadzenia rejestru akcjonariuszy. Z drugiej jednak strony, spółki będą miały większe szanse na prawidłową identyfikację akcjonariuszy, dzięki czemu m.in. znikną trudności w ustaleniu, kto w trakcie walnego zgromadzenia ma prawo głosu, a kto go nie posiada. Zniknie także ryzyko związane np. z utratą akcji w formie dokumentu. Obrót akcjami poprzez większe sformalizowanie i transparentność nabędzie cech obrotu profesjonalnego i bezpiecznego.

Kontakt do eksperta:

Bartosz Krzesiak

ekspert BCC ds. rynku kapitałowego

tel. 662 028 247

e-mail: bartosz.krzesiak@bcc.org.pl

http://www.bcc.org.pl/strefa_eksperta/kontakty-do-ekspertow/krzesiak-bartosz/

Kontakt dla mediów:

Emil Muciński

rzecznik, Instytut Interwencji Gospodarczych BCC

tel. 602 571 395, 22 58 26 113

e-mail: emil.mucinski@bcc.org.pl; instytut@bcc.org.pl

Business Centre Club powstał pod koniec XX w., w 1991 roku. Jest prestiżowym Klubem przedsiębiorców i największą w kraju ustawową organizacją indywidualnych pracodawców. Grupa BCC składa się z Klubu BCC, Związku Pracodawców BCC i Studenckiego Forum BCC. Członkowie BCC zatrudniają ponad 400 tys. pracowników, obroty firm sięgają 20 miliardów złotych a siedziby rozlokowane są w blisko 250 miastach. Na terenie całej Polski działają 22 łóże regionalne. Do BCC należą przedstawiciele wszystkich branż, międzynarodowe korporacje, instytucje finansowe i ubezpieczeniowe, firmy telekomunikacyjne, najwięksi polscy producenci, uczelnie wyższe, koncerty wydawnicze i znane kancelarie prawne. Członkami Klubu są także prawnicy, dziennikarze, naukowcy, wydawcy, lekarze, wojskowi i studenci. BCC koncentruje się na działaniach na rzecz rozwoju gospodarki i pomocy przedsiębiorcom, jest ustawowym członkiem Rady Dialogu Społecznego. Koordynatorem wszystkich działań BCC jest Marek Goliśzewski.
Kontakty prasowe: https://www.bcc.org.pl/strefa_eksperta/kontakty-do-ekspertow, więcej: <https://www.bcc.org.pl/> oraz: <https://www.facebook.com/businesscentreclub>